

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ХНТУ

_____ Олена ЧЕПЕЛЮК
«__» _____ 202__р.

- Контрольний примірник
- Врахований

примірник

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ
НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З
ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ
ХЕРСОНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СУЯ ХНТУ П 07.04 – 01 - 2026

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 2 з 22	

**РОЗРОБНИК/
УКЛАДАЧ**

начальник відділу
Охорони праці _____

Володимир
ЄВТУШЕНКО
«__» _____ 2026р.

ПОГОДЖЕНО

представник керівництва
з якості, проректор з
навчальної роботи _____

Володимир
ШЕРСТЮК
«__» _____ 2026р.

перший проректор _____

Марія АРТЕМЕНКО
«__» _____ 2026р.

провідний юрисконсульт _____

Тетяна
ДРАГОМЕРЕЦЬКА
«__» _____ 2026р.

керівник Центру забезпечення
якості освіти _____

Надія ТИМЧЕНКО
«__» _____ 2026р.

**РОЗГЛЯНУТО
ТА СХВАЛЕНО**

на засіданні Вченої ради

Протокол № __ від _____

ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом

від _____ № _____

**УПРОВАДЖЕНО
НА ЗАМІНУ**

Положення про проведення
навчання і перевірки знань
питань охорони праці,
схваленого рішенням Вченої
ради ХНТУ від 29.08.23,
протокол № 1 та введене в
дію наказом № 131 від
29.08.2023

**РІВЕНЬ ДОКУМЕНТА
ПЛАНОВИЙ ТЕРМІН МІЖ РЕВІЗІЯМИ**

У разі потреби, але не
рідше ніж 1 раз на рік

© Херсонський національний технічний університет

вул. Інститутська, 11

Хмельницький 29016 Україна

E-mail kntu@kntu.edu.ua <http://www.kntu.net.ua>

ЗМІСТ

1.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2.	НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ	5
3.	ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ, ПОЗНАЧЕННЯ, СКОРОЧЕННЯ ТА АБРЕВІАТУРИ	5
4.	ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УНІВЕРСИТЕТІ І ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	6
5.	ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УНІВЕРСИТЕТІ	7
6.	СПЕЦІАЛЬНЕ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ	10
7.	НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ПОСАДОВИХ ОСІБ	11
8.	ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНСТРУКТАЖІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ	13
9.	СТАЖУВАННЯ, ДУБЛЮВАННЯ І ДОПУСК ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ	16
10.	ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	16
	Аркуш ознайомлення	17
	Аркуш обліку змін	18
	Аркуш реєстрації ревізій	19
	Аркуш розсилки	20

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 4 з 22	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це положення встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників **Херсонського національного технічного університету**, а також навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності здобувачів, під час трудового і професійного навчання.

1.2. Положення спрямоване на реалізацію в університеті системи безперервного навчання з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників, здобувачів, з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов навчання та праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням, надання до медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварій.

Положення розроблене з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05), затвердженого Наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15 (із змінами внесеними згідно з Наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду № 273 від 16.11.2007; положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 року № 304 (далі – положення МОНУ).

1.3. Вимоги положення є обов'язковими для виконання усіма учасниками освітнього процесу та іншими працівниками університету.

1.4. Навчання з питань охорони праці працівників університету виконується суб'єктом, який надав територіальному органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах промислової безпеки, охорони праці (далі – Держпраці), декларацію відповідності його матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки та Координацію і методичний супровід якого здійснює державне підприємство Головний навчально-методичний центр Держпраці (далі Головний навчально-методичний центр Держпраці).

1.5. В університеті один раз на 3 роки складаються плани-графіки проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці, які затверджуються наказом.

1.6. Відповідальність за забезпечення навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу з наступною перевіркою знань, несуть керівники структурних підрозділів.

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 5 з 22	

1.7. Контроль за дотриманням вимог цього положення здійснюють: відділ охорони праці, служба охорони праці Міністерства освіти і науки України, органи державного нагляду за охороною праці, представники профспілки.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Це положення діє в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та внутрішньо університетській нормативній базі.

Дане положення розроблено з урахуванням вимог таких нормативних документів:

ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT);

ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT);

Інструкція з діловодства Херсонського національного технічного університету;

Настанова з якості Херсонського національного технічного університету НЯ 02-01;

Документована процедура СУЯ ХНТУ ДП 02.02 «Управління документованою інформацією»;

Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці про «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» від 26 січня 2005р. № 15 (НПАОП 0.00-4.12-05);

Наказ Міністерства освіти і науки України про «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України» від 18 квітня 2006 року № 304.

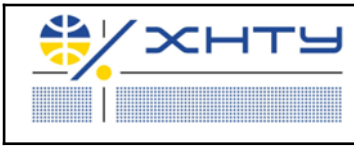
Дане положення розроблено з урахуванням змісту аналогічних документів, які діють в інших закладах вищої освіти України.

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ, ПОЗНАЧЕННЯ, СКОРОЧЕННЯ ТА АБРЕВІАТУРИ

У даному документі використовуються наступні терміни, визначення, позначення, скорочення та аббревіатури:

Положення - нормативно-правовий акт, за яким визначаються основні правила організації та діяльності її структурних підрозділів;

Введення в дію документа - здійснення організаційних та технічних заходів, які забезпечують виконання вимог документа;

Заміна документа - введення в дію заново затвердженого документа замість одного або кількох діючих документів з одночасною відміною діючого документа;

Погодження документа - офіційне підтвердження уповноваженими особами, представниками зацікавлених сторін, які беруть участь у процесі або виді діяльності та дають згоду розробленому документу і можливість його затвердження;

Контрольний примірник документа – оригінальний примірник документа, що має повну юридичну силу, використовується як еталон і зберігається в канцелярії ХНТУ;

Врахований примірник – ідентичний варіант контрольному примірнику, що офіційно зареєстрований, та виданий для використання у роботі конкретному підрозділу або посадовій особі;

ХНТУ – Херсонський національний технічний університет;

СУЯ – система управління якістю;

П – положення;

ДСТУ – державний стандарт України;

ISO – Міжнародна організація зі стандартизації;

НПАОП – нормативно-правові акти з охорони праці;

МОНУ – Міністерство освіти і науки України;

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я.

4. ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УНІВЕРСИТЕТІ І ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

4.1. Вивчення основ охорони праці в університеті проводиться за типовими навчальними планами і програмами з цього предмета і навчальних дисциплін, які затвердженні головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки (далі – МОН України) за погодженням із Держпраці. Окремі питання (розділи) з охорони праці передбачені у навчальних програмах загально-технічних і спеціальних дисциплін.

4.2. Вивчення нормативних дисциплін з охорони праці в університеті здійснюється відповідно до стандартів вищої освіти, затверджених в установленому законодавстві порядку.

4.3. Зміст та обсяг предмета “охорона праці” для підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників, які залучаються до виконання робіт підвищеної небезпеки, визначаються типовим навчальним

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 7 з 22	

планом і типовою навчальною програмою з предмета “охорона праці”, що затверджені МОН України та погоджені з Держпраці.

При цьому теоретична частина предмета “охорона праці” визначається обсягом 30 годин, а під час перепідготовки та підвищення кваліфікації – 15 годин. Специфічні питання охорони праці для конкретних професій вивчаються в курсах спеціальних та загально-технічних дисциплін – з метою поєднання технологічної підготовки з підготовкою з охорони праці, а робочі навчальні програми цих дисциплін включають відповідні питання безпеки праці.

Обсяг годин предмета “охорона праці” не зменшується під час розробки робочих навчальних планів і програм.

4.4. При підготовці в університеті працівників за професіями, пов’язаними з роботами підвищеної небезпеки, навчання проводиться з урахуванням вимог Положення про порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професіям, пов’язаним з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 30.12.1994 року № 130, зареєстровано в Мініюсті України 20.01.1995 року за № 14/550 (у редакції наказу Держнаглядохоронпраці України від 15.12.2003 року № 244, зареєстровано Міністерством юстиції України 30.12.2003 року за № 1257/8578).

4.5. Під час трудового і професійного навчання, виробничої практики на підприємствах, в установах, організаціях на здобувачів поширюється законодавство про охорону праці в такому ж порядку, що до їх працівників.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І ПЕРВІРКИ ЗНАТЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УНІВЕРСИТЕТІ

5.1. Працівники під час прийняття на роботу і в процесі роботи, а також здобувачі під час трудового і професійного навчання проходять в університеті за рахунок роботодавця інструктажі, навчання та перевірку знань з охорони праці, надання до медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки у разі виникнення аварії.

5.2. В університеті на основі Типового положення, з урахуванням специфіки виробництва та вимог нормативно-правових актів з охорони праці, розроблені і затвердженні відповідні положення про навчання з питань охорони праці, а також сформовані плани-графіки проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці.

5.3. Організацію навчання та перевірки знань з питань охорони праці

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 8 з 22	

працівників, у тому числі під час професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації в університеті здійснюють працівники відділу охорони праці, відділу кадрів та інші спеціалісти, яким роботодавцем доручена організація цієї роботи.

5.4. Навчання з питань охорони праці в частині організації освітнього процесу (матеріально-технічне забезпечення, формування навчальних груп, розробка навчально-тематичних планів і програм, форм навчальної документації та порядок їх ведення тощо) здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

5.5. Навчання з питань охорони праці проводиться як традиційними методами, так і з використанням сучасних видів навчання – модульного, дистанційного тощо, а також з використанням технічних засобів навчання: аудіовізуальних, комп'ютерних навчально-контрольних систем, комп'ютерних тренажерів.

5.6. Особи, які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці як з їхніх основних професій, так і за професіями, що суміщуються.

5.7. Перед перевіркою знань з питань охорони праці в університеті для працівників організується навчання та консультації.

5.8. Перевірка знань працівників з питань охорони праці проводиться за нормативно-правовими актами з охорони праці, дотримання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

5.9. Перевірка знань працівників з питань охорони праці в університеті здійснюється комісією з перевірки знань з питань охорони праці (далі – комісія) університеті, склад якої затверджується наказом ректора. Головою комісії призначається проректор з адміністративно-господарської роботи. До складу комісії входять спеціалісти відділу охорони праці, керівники окремих структурних підрозділів чи їх заступники та представник профспілки.

При необхідності до складу комісії залучаються страхові експерти з охорони праці робочого органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України (далі – Фонд) та викладачі охорони праці, які проводили навчання.

В усіх випадках до складу комісії входять не менше трьох осіб.

5.10. Усі члени комісії у порядку, установленому Типовим положенням, повинні пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці.

5.11. Перелік питань для перевірки знань з питань охорони праці працівників, з урахуванням специфіки виробництва, складається членами комісії та затверджується ректором.

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 9 з 22	

5.12. Формою перевірки знань з питань охорони праці працівників є іспит – за екзаменаційними білетами у вигляді усного опитування.

5.13. Результат з перевірки знань з питань охорони праці оформлюється протоколом засідання комісії з перевірки знань з питань охорони праці.

Особам, які під час перевірки знань з охорони праці виявили задовільні результати, видається посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

При цьому в протоколі та посвідченні у стислій формі зазначається перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці та безпечного виконання конкретних видів робіт, в обсязі яких працівник пройшов перевірку знань.

Питання щодо необхідності видачі посвідчень про перевірку знань з питань охорони праці на підприємстві або необхідності працівникам мати їх при собі під час виконання трудових обов'язків керівниками структурних підрозділів

5.14. Видача посвідчень є обов'язковою лише тим працівникам, хто виконує роботи підвищеної небезпеки.

5.15. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівники протягом одного місяця повинні пройти повторне навчання і повторну перевірку знань.

5.16. Не допускаються до роботи працівники, у тому числі посадові особи, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань охорони праці.

5.17. Організаційне забезпечення роботи комісії (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань, оформлення і облік посвідчень про перевірку знань з питань охорони праці) покладається на суб'єкт господарювання, яким проводилось навчання з питань охорони праці. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці не менше 5 років.

5.18. Відповідальність за організацію й здійснення інструктажів, навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці покладається на відділ охорони праці.

5.19. Представники профспілок, уповноважені найманими працівниками особи як члени постійно діючих комісій з перевірки знань з питань охорони праці, проходять навчання з питань охорони праці відповідно до Типового положення, а перевірку знань у порядку, визначеному відповідними громадськими організаціями за участю представника Держпраці.

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 10 з 22	

5.20. Страхові експерти з охорони праці Фонду як члени постійно діючих комісій з перевірки знань з питань охорони праці проходять навчання з питань охорони праці відповідно до Типового положення, а перевірку знань у порядку, визначеному правлінням Фонду, за участю представника Держпраці.

6. СПЕЦІАЛЬНЕ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

6.1. Посадові особи та інші працівники, безпосередньо зайняті на роботах, зазначених у Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженому наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 року № 15 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 року за № 232/10512, та Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі, затвердженому наказом МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 року № 263/121, зареєстрованому Міністерством юстиції України 25.01.95 року за № 18/554, проходять спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

6.2. Спеціальне навчання з питань охорони праці може проводитись як безпосередньо в університеті, так і навчальному центрі.

У разі здійснення професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безпосередньо в університеті спеціальне навчання з питань охорони праці є складовою зазначеної професійної підготовки.

6.3. Спеціальне навчання з питань охорони праці проводиться в університеті за навчальними планами та програмами, які розробляються з урахуванням конкретних видів робіт, виробничих умов, функціональних обов'язків працівників і затверджуються наказом ректора.

6.4. Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання здійснюється:

- комісією університету (якщо навчання проводилось безпосередньо в університеті);
- комісією відповідного територіального органу Держпраці за участю відповідних профспілок (якщо навчання проводилось у навчальному центрі);
- у порядку, визначеному пункту 7.3. глави 7 цього положення (якщо навчання проводилось у галузевому навчальному центрі).

До складу комісії можуть залучатися особи, які пройшли навчання та перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 11 з 22	

7. НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ПОСАДОВИХ ОСІБ

7.1. Ректор, проректори, на яких покладена відповідальність за організацію безпечного ведення робіт, викладачі охорони праці, керівники виробничої практики та інші посадові особи, які викладають питання охорони праці, безпечного ведення робіт або проводять інструктажі з охорони праці з здобувачами, під час прийняття на роботу і періодично, один раз на три роки, навчаються згідно з Типовим тематичним планом і програмою навчання з питань охорони праці посадових осіб.

7.2. Керівник охорони праці, члени комісій з перевірки знань з питань охорони університету (крім членів комісій окремих структурних підрозділів), викладачі охорони праці, проходять навчання у навчальних центрах або галузевих навчальних центрах (на базі Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Академії педагогічних наук України або у державному підприємстві “Головний навчально-методичний центр Держпраці (далі – Головний навчально-методичний центр Держпраці)”) (за згодою).

7.3. Перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб, які пройшли навчання в галузевих навчальних центрах проводиться комісією, створеною наказом вищого органу. Очолює комісію керівник або заступник керівника, до службових обов’язків якого входить організація роботи з охорони праці, чи керівник служби охорони праці цього органу.

До складу комісії входить представник відповідних профспілок та можуть залучатися представники органів державного управління охороною праці, а також штатні викладачі галузевого навчального центру, де проводилось навчання (за згодою).

Перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб, які пройшли навчання в навчальних центрах, проводиться комісією відповідного територіального органу Держпраці за участю представників інших органів державного управління охороною праці або комісією, створеною місцевим органом виконавчої влади за участю відповідних профспілок.

7.4. Посадові особи, крім зазначених у пп. 7.2. та 7.3., проходять навчання та перевірку знань з питань охорони праці стосовно робіт, що входять до їх функціональних обов’язків, безпосередньо в університеті.

7.5. Під час навчання згідно з пунктом 7.1. цього розділу, навчання і перевірку знань з питань охорони праці в обсязі виконуваної ними роботи проходять особи, відповідальні за технічний стан і безпечну експлуатацію устаткування підвищеної небезпеки, та посадові особи, службові обов’язки яких пов’язані з:

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 12 з 22	

- а) керівництвом та контролем за виконанням робіт підвищеної небезпеки;
- б) експлуатацією об'єктів підвищеної небезпеки.

7.6. Позачергове навчання і перевірка знань посадових осіб, а також фахівців з питань охорони праці проводяться при переведенні працівника на іншу роботу або призначенні його на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці.

Посадові особи, у тому числі фахівців з питань охорони праці університету, якщо стався нещасний випадок (професійне отруєння) груповий або із смертельним наслідком, повинні протягом місяця пройти позачергове навчання і перевірку знань з питань охорони праці в порядку, встановленому Типовим положенням, якщо комісією з розслідування встановлено факт порушення ними вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці.

Позачергове навчання з метою ознайомлення з новими нормативно-правовими актами з охорони праці можуть проводитися у формі консультацій.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНСТРУКТАЖІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

8.1. Працівники, під час прийняття на роботу та періодично, повинні проходити на підприємстві інструктажі з питань охорони праці, надання до медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

8.2. За характером і часом інструктажі з питань охорони праці (далі – інструктажі) поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

8.3. Вступний інструктаж

Проводиться:

- з усіма працівниками, які приймаються на постійну або тимчасову роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;
- з працівниками інших організацій, які прибули в університет і беруть безпосередню участь у освітньому процесі або виконують іншу роботу для університету;
- з здобувачами, які прибули в університет для проходження трудового або професійного навчання;
- з екскурсантами у разі екскурсії в університет.

Вступний інструктаж проводиться спеціалістом відділу охорони праці, який в установленому Типовим положенням порядку пройшов навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 13 з 22	

Вступний інструктаж проводиться в кабінеті охорони праці з використанням сучасних технічних засобів навчання, навчальних та наочних посібників за програмою, розробленою відділом охорони праці з урахуванням особливостей університету. Програма та тривалість інструктажу затверджуються ректором.

Запис про проведення вступного інструктажу для осіб, які приймаються на роботу відповідно до наказу ректора робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці, який зберігається відділом охорони праці або працівником, що відповідає за проведення вступного інструктажу, а також у наказі про прийняття працівника на роботу.

8.4. Первинний інструктаж проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) в університет;
- який переводиться з одного структурного підрозділу університету до іншого;
- який виконуватиме нову для нього роботу;
- відрядженим працівником іншого підприємства, який бере безпосередню участь в освітньому процесі в університеті.

Проводиться з здобувачами університету:

- до початку трудового та професійного навчання;
- перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо.

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за діючими в університеті інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт.

8.5. Повторний інструктаж проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником або групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

Повторний інструктаж проводиться в терміни, визначені нормативно-правовими актами з охорони праці, які діють у галузі, з урахуванням конкретних умов праці, але не рідше:

- на роботах підвищеної небезпеки – 1 раз на 3 місяці;
- для решти робіт – 1 раз на 6 місяців.

8.6. Позаплановий інструктаж проводиться з працівниками на робочу місці або в кабінеті охорони праці:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці, а також при внесенні змін та доповнень до них;

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 14 з 22	

- при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;

- при порушеннях працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;

- при перерві в роботі виконавця робіт більш ніж на 30 календарних днів – для робіт підвищеної небезпеки, а для решти робіт – понад 60 днів.

Позаплановий інструктаж з здобувачами проводиться під час проведення трудового і професійного навчання при порушеннях ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що можуть призвести або призвели до травм, аварій, пожеж тощо.

Позаплановий інструктаж може проводитись індивідуально з окремим працівником або групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

8.7. Цільовий інструктаж проводиться з працівниками:

- при ліквідації аварії або стихійного лиха;

- при проведенні робіт, на які відповідно до законодавства оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження;

Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

8.8. Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі проводить безпосередній керівник робіт (начальник структурного підрозділу).

8.9. Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці, особою, яка проводила інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів протягом 10 днів додатково проводять інструктаж і повторну перевірку знань.

При незадовільних результатах перевірки знань після цільового інструктажу допуск до виконання робіт не надається. Повторна перевірка знань при цьому не дозволяється.

8.10. Про проведення первинного, повторного, позапланового і цільового інструктажів та їх допуск до роботи, особа, яка проводила інструктаж, вносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 15 з 22	

охорони праці на робочому місці. Сторінки журналу реєстрації інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою (за її наявності).

У разі виконання робіт, що потребують оформлення наряду-допуску, цільовий інструктаж реєструється в цьому наряді-допуску, а в журналі реєстрації інструктажів – це обов'язково.

8.11. Перелік професій та посад працівників, які звільняються від повторного інструктажу, затверджується роботодавцем. До цього переліку можуть бути зараховані працівники, участь у виробничому процесі яких не пов'язана з безпосереднім обслуговуванням об'єктів, машин, механізмів, устаткування, застосуванням приладів та інструментів, матеріалів тощо.

8.12. Тематика та порядок проведення інструктажів з питань охорони праці для здобувачів під час трудового і професійного навчання в університеті визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти.

9. СТАЖУВАННЯ, ДУБЛЮВАННЯ І ДОПУСК ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ

9.1. Новоприйняті в університет працівники після первинного інст-руктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керів-ництвом досвідчених, кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Стажування або дублювання проводиться, як правило, під час професійної підготовки на право виконання робіт підвищеної небезпеки у випадках, передбачених нормативно-правових актів з охорони праці.

9.2. Працівники, функціональні обов'язки яких пов'язані із забезпеченням безаварійної роботи об'єктів підвищеної небезпеки до початку самостійної роботи повинні проходити дублювання з обов'язковим проходженням у цей період протиаварійних і протипожежних тренувань відповідно до плану ліквідації аварій.

9.3. Допуск до стажування (дублювання) оформлюється наказом ректора. У наказі визначається тривалість стажування (дублювання) та вказується прізвище та ініціали працівника, відповідального за проведення стажування (дублювання).

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 16 з 22	

9.4. Перелік посад і професій працівників, які повинні проходити ста-жування (дублювання), а також тривалість стажування (дублювання) визна-чаються керівниками структурних підрозділів відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці, та затверджується ректором. Тривалість стажування (дублювання) залежить від стажу і характеру роботи, а також від кваліфікації працівника.

9.5. Ректор (з подання керівника структурного підрозділу) надає право своїм наказом звільняти від проходження стажування (дублювання) працівника, який має стаж роботи за відповідною професією не менше 3 років або переводиться з одного підрозділу до іншого, де характер роботи та тип обладнання, на якому він працюватиме, не змінюються.

9.6. Стажування (дублювання) проводиться за програмами для конкрет-ної професії, які розробляються на підприємстві відповідно до функціональ-них обов'язків працівника і затверджуються ректором (з подання керівника структурного підрозділу).

9.7. Стажування (дублювання) проводиться на робочих місцях свого або іншого подібного за технологією підприємства. У процесі стажування працівники повинні виконувати роботи, які за складністю, характером, вимо-гами безпеки відповідають роботам, що передбачаються функціональними обов'язками цих працівників.

9.8. У процесі стажування (дублювання) працівник повинен:

- закріпити знання щодо правил безпечної експлуатації технологічного обладнання, технологічних і посадових інструкцій та інструкцій з охорони праці;
- оволодіти навичками орієнтування у виробничих ситуаціях у норма-льних і аварійних умовах;
- засвоїти в конкретних умовах технологічні процеси і обладнання та методи безаварійного керування ними з метою забезпечення вимог безпеки праці.

9.9. Після закінчення стажування (дублювання) та при задовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці наказом ректора (з подання керівника структурного підрозділу) працівник допускається до самостійної роботи, про що робиться запис у журналі реєстрації інструктажів, у протилежному випадку, якщо працівник не оволодів необхідними виробничими навичками чи отримав незадовільну оцінку з протиаварійних та протипожежних тренувань, то стажування (дублювання) новим наказом (розпорядженням) може бути продовжено на термін не більше двох змін.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Положення вводиться в дію з дня затвердження наказом ректора.

10.2. Контроль за виконанням вимог даного положення несуть посадові особи університету у відповідності до їх функціональних обов'язків.

Аркуш ознайомлення

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата	Підпис

Аркуш обліку змін

Номер зміни	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів
------------------------	-------------	----------------------------	-------------------------------------

--	--	--	--

	Херсонський національний технічний університет Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Шифр документа	СУЯ ХНТУ П 07.04-01-2026
		Стор. 22 з 22	

--	--	--